

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ»
ІМЕНІ Т. Г. ШЕВЧЕНКА**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ ТА
СОЦІОГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН ІМЕНІ О. М. ЛАЗАРЕВСЬКОГО**

Кафедра педагогіки і методики викладання історії та
суспільних дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри *Т. Янченко*
Тамара ЯНЧЕНКО
«31» серпня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МЕТОДИКА ВИХОВНОЇ РОБОТИ В СЕРЕДНІЙ
ШКОЛІ**

Спеціальність 014 Середня освіта (Історія)

2020–2021 навчальний рік

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Протокол № від 1 від 31 серпня 2020 року

Розробники: Герасимчук Олександр Михайлович, кандидат історичних наук, старший викладач кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Мова навчання – українська.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «Методика виховної роботи» є

- закріплення та поглиблення знань, які студенти набувають під час вивчення дисциплін психолого-педагогічного блоку;
- озброєння студентів знаннями про: зміст, принципи, форми та методи навчально-виховної роботи з учнями; організацію виховної роботи школи за різними напрямками; нові підходи до організації процесу виховання, інноваційні виховні системи і технології; корекцію поведінки дітей за допомогою прийомів педагогічного впливу;
- розвиток навичок спілкування, спрямованих на організацію ефективної взаємодії з дітьми шкільного віку;
- формування уявлення про роботу педагога-організатора, класовода;
- формування необхідних вмінь та навичок, необхідних для реалізації функцій керівника класного колективу, способів стимулювання його діяльності;
- виховання відповідального ставлення до роботи класного керівника, педагога-організатора;
- виховання гуманістичного світогляду, толерантного ставлення до дітей шкільного віку;
- виховання відповідальності за формування дитячої особистості засобами педагогічного впливу на неї.

Завдання:

- ознайомлення студентів із змістом, формами й методами, прийомами й засобами виховної роботи в загальноосвітніх закладах України і в передових країнах світу;
- сприяння творчому мисленню студентів щодо організації власної педагогічної діяльності;
- впровадження демократичного стилю педагогічного спілкування, що ґрунтується на засадах педагогіки співробітництва двох рівноправних суб'єктів навчання;
- формування необхідних вмінь та навичок, необхідних для реалізації функцій керівника класного колективу, способів стимулювання його діяльності;
- підготовка майбутніх учителів до впровадження у виховний процес принципів гуманізму і демократизації та особистісно-орієнтованого виховання.

Обсяг дисципліни

	Денна форма	Заочна форма
Кількість кредитів ECTS	4	4
Кількість годин:	120	120
- лекції	14	6
- практичні / семінарські	26	2
- лабораторні	-	-
- індивідуальні завдання	-	-
- самостійна робота студента	80	112

Статус навчальної дисципліни _____ обов'язкова _____

Очікувані результати навчання (програмні результати навчання, загальні та фахові компетентності), що формуються у процесі вивчення дисципліни «Методика виховної роботи у середній школі»:

ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати культурні цінності на основі розуміння закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, зберігати баланс між професійним та особистим життям.

ЗК 04. Здатність виявляти ініціативу, підприємливість, генерувати нові ідеї, визначати та розв'язувати проблеми.

ЗК 05. Здатність ефективно працювати одноосібно, у складі команди і в мультидисциплінарному оточенні.

ЗК 08. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ФК 02. Здатність забезпечувати здобуття учнями освіти українською мовою, формувати мовно-комунікативні уміння учнів.

ФК 07. Здатність до забезпечення охорони життя й здоров'я учнів (в тому числі з особливими потребами).

ФК 05. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури.

ФК 08. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду.

ПРН 02. Розуміння значення культури як форми людського існування, здатність цінувати різноманіття та мультикультурність світу і керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва.

ПРН 07. Здатність обирати оптимальну комунікаційну стратегію з усіма учасниками освітнього процесу у складних і непередбачуваних умовах, розуміння особливостей комунікації, взаємодії та співпраці в міжнародному культурному та професійному контекстах.

ПРН 08. Здатність створювати безпечне, рівноправне, справедливе й психологічно-комфортне освітнє середовище в освітньому процесі та позаурочній діяльності.

Критерії оцінювання результатів навчання

№	Види роботи	Бали
1	<p>Регулярне відвідування лекційних занять та якісне ведення конспекту. Ведення конспекту лекцій може включати наступні критерії: повнота, охайність, грамотність. Наявність усіх компонентів лекцій, які відповідають усім вимогам, а також активна робота студента на лекції (участь у фрагментах бесіди, діалог) можуть бути в цілому оцінені максимальною кількістю балів)</p>	0 – 2 (за кожную лекцію)
2	<p>Робота на практичних заняттях Робота на практичному занятті оцінюється в цілому: ведення записів у конспекті, доповнення до відповідей колег, відповідь на теоретичне запитання, вміння застосувати теоретичні знання на практиці, використана література. <i>Доповнення оцінюється від 1 до 3 балів, в залежності від його змісту і стилю викладу (цитата, усна розповідь). Теоретична відповідь - від 1 до 4 балів</i> Неповна відповідь на запитання, в якій налічується багато неточностей, студент не володіє достатньою мірою науковим апаратом оцінюється від 1 до 2 балів; відповідь, яка позбавлена серйозних неточностей, але має окремі недоліки, <i>теоретична відповідь без виконаного практичного завдання оцінюється у 3 бали.</i> Відповідь яка оцінюється у 4 бали має відповідати наступним вимогам: містить точні формулювання понять; питання розкрито повно, у всіх аспектах; під час відповіді студент вживає наукові терміни у потрібному контексті з урахуванням їх правильного значення; теоретичні положення проілюстровані практичними прикладами; під час відповіді студент порівнює різні теоретичні положення, дає їм обґрунтовану негативну або позитивну оцінку, відповідь містить власну оцінку студентом певних явищ або фактів; під час відповіді студент посилається більше ніж на одне джерело. За умов активної участі студента у обговоренні виступів одногрупників, доповненнях до кожного теоретичного питання, участі у роботі за завданнями практичного блоку до заняття студент отримує максимальну оцінку – 5 балів.</p>	0 – 5
3	<p>Підготовка реферату, усна доповідь за його змістом. Реферат оцінюється максимальною оцінкою в 5 балів. Критерії оцінювання включають такі моменти, як: оформлення реферату; наявність вступу і висновку; кількість використаної літератури; вміння</p>	0 – 5

	складати план реферату; вміння аналізувати літературу і викладати власні думки у письмовому вигляді; змістовний виклад проблеми, логіка якого розкриває основну суть поставленого питання; творчий підхід до роботи. Відсутність чотирьох з цих критеріїв дозволяє оцінити реферат в 1 бал, трьох - 2 бали; відсутність двох – 3 бали; одного – 4 бали; відмінна робота – 5 балів. За умов, коли реферат має певні недоліки студент може отримати більшу кількість балів зробивши усну доповідь за змістом реферату (при цьому враховуються вимоги до теоретичної відповіді див. пункт 2).	
4	Виконання завдань для самостійного опрацювання (за 1 опрацьоване завдання)	0 – 2
5	Підготовка та участь у конкурсі на кращий творчий проект виховного заходу (пошук джерел, розробка розгорнутого плану-конспекту заходу, виготовлення дидактичних матеріалів до нього). Повний виклад вимог до підготовки проекту та його презентації наведено у планах до практичних занять. Модульний контроль №2	0 – 10
6	Модульна контрольна робота № 1 (письмова робота)	0 – 10

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
83 – 89	B	добре	
75 – 82	C		
68 – 74	D		
60 – 67	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35 – 59	F _x	незадовільно з можливістю повторного складання	
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Структура та тематичний план навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальнотеоретичні основи методики виховної роботи.

Тема 1. Methodика виховної роботи як галузь педагогічної науки. Предмет, функції, джерела, завдання та основні поняття методики виховної роботи.

Виникнення і розвиток методики виховної роботи як окремої педагогічної галузі. Реформування виховної роботи у світлі вимог сучасних нормативних документів з питань організації та проведення виховної роботи в школі. Напрями реформування виховної роботи в сучасній школі.

Тема 2. Нормативно-правова база організації та проведення виховної роботи в школі. Основні міжнародні та вітчизняні нормативні документи з питань організації виховної діяльності педагога. Основні принципи та напрямки виховної роботи в школі, що відображені в нормативних документах, якими повинен керуватись вихователь. Стан дотримання особистих прав дітей у закладах освіти України. Провідні ідеї документів, які спрямовують виховну діяльність вчителів в умовах сучасного реформування освіти.

Тема 3. Форми і методи виховної роботи. Поняття форм, методів і змісту виховної роботи. Форми виховної роботи, їх структура і класифікація. Індивідуальні форми виховної роботи. Класифікація методів виховної роботи. Сучасні виховні технології. Технологія використання українознавства в системі позаурочної виховної роботи.

Тема 4. Професійно-педагогічне спілкування як засіб виховання. Педагогічне спілкування – основний засіб педагогічного впливу на вихованців. Функції спілкування, його структура. Види спілкування. Особливості педагогічної комунікації. Методика формування індивідуального стилю спілкування: вміння говорити, слухати та співпрацювати. Характеристика стилів спілкування.

Тема 5. Особливості роботи вихователя з окремими групами дітей. Поняття, типи «важких» дітей і особливості їх поведінки. Основні напрями і методи перевиховання. Поняття, типи і види обдарованості. Методи визначення обдарованих дітей, їх особливості. Методичні поради педагогам і батькам по роботі з обдарованими дітьми. Дитячі об'єднання та організації в сучасній школі.

Тема 6. Виховна система в школі. Поняття виховної системи школи. Організаційно-методичні основи і структура виховної системи школи. Функції виховної системи. Основні напрямки створення і удосконалення ефективної виховної системи в школі. Історичні та сучасні виховні системи в Україні та за кордоном.

Змістовий модуль 2. Організація і проведення виховної роботи в школі

Тема 7. Робота вихователя з батьками учнів. Чинники, які обумовлюють необхідність спільної виховної роботи школи та сім'ї. Форми та методи роботи вихователя з батьками учнів. Шляхи і засоби підвищення психолого-педагогічної культури батьків. Нетрадиційні форми роботи вихователя з батьками учнів. Проблемні ситуації у роботі вихователя з батьками учнів та шляхи їх уникнення і розв'язання.

Тема 8. Керівництво виховною роботою в школі. Структура управління виховною діяльністю в школі. Обов'язки заступника директора школи з виховної роботи. Організуюча і спрямовуюча роль педагога-організатора у виховній роботі. Основні напрямки роботи класного керівника. Планування виховної роботи класного керівника.

Тема 9. Актуальні питання сімейного виховання. Сім'я як соціально-педагогічне середовище. Функції сім'ї. Методи виховного впливу батьків на дітей. Особливості, проблеми і перспективи розвитку сучасної сім'ї. Профілактика важковихованості, шляхи попередження помилок у сімейному вихованні.

Тема 10. Проведення виховних заходів в школі за різними напрямками виховання. Суть, форми і методи національно-патріотичного виховання. Суть, форми і методи морально-етичного виховання. Суть, форми і методи естетичного виховання. Суть, форми і методи статевого виховання. Суть, форми і методи екологічного виховання. Суть, форми і методи правового виховання. Методика проведення екскурсії як форми виховної роботи.

Тема 11. Виховання здорового способу життя. Поняття здорового способу життя і його структурні компоненти. Педагогічні умови і шляхи формування здорового способу життя у дітей молодшого шкільного віку, підлітків і старшокласників. Проблеми і труднощі виховання здорового способу життя в сучасній школі. Форми профілактичної роботи з питань наркоманії, СНІДу та інших шкідливих проявів у сучасному суспільстві. Види літніх дитячих таборів. Особливості організації виховної роботи в дитячому оздоровчому таборі.

Тема 12. Конфліктні ситуації в навчально-виховному процесі і їх вирішення виховними методами. Педагогічний конфлікт, його види, структура і динаміка. Причини виникнення педагогічних конфліктів. Розв'язання та усунення педагогічних конфліктів.

Тема 13. Організація і проведення виховного заходу в школі. Методика проведення виховного заходу. Форми проведення виховного заходу. Структурна схема проведення виховного заходу. Основні вимоги до плану виховного заходу.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
<i>Змістовий модуль 1. Загальнометодичні основи методики виховної роботи</i>													

Тема 1. Методика виховної роботи як галузь педагогічної науки.	8	2				6	12	2				10
Тема 2. Нормативно-правова база організації та проведення виховної роботи в школі.	8		2			6	10					10
Тема 3. Форми і методи виховної роботи.	12	2	4			6	12	2				10
Тема 4. Професійно-педагогічне спілкування як засіб виховання.	10	2	2			6	10					10
Тема 5. Особливості роботи вихователя з окремими групами дітей.	8		2			6	10					10
Тема 6. Виховна система в школі.	12	2	2			4	12					12
Разом за змістовим модулем 1	54	8	10			36	66	4				62
<i>Змістовий модуль 2. Організація і проведення виховної роботи в школі</i>												
Тема 7. Робота вихователя з батьками учнів.	8		2			6	3					8
Тема 8. Керівництво виховною роботою в школі.	10	2	2			6	5	2				8
Тема 9. Актуальні питання сімейного виховання.	10	2	2			6	4					6
Тема 10. Проведення виховних заходів в школі за різними напрямками виховання.	8		4			4	6					8
Тема 11. Виховання здорового способу життя.	8		2			6	6					6
Тема 12. Конфліктні ситуації в навчально-виховному процесі і їх вирішення виховними методами.	8		2			6	6					6
Тема 13. Організація і проведення виховного заходу в школі.	14	2	4			8	8		2			8
Разом за змістовим модулем 2	66	6	16			44	54	2	2			50
Усього годин	120	14	26			80	120	6	2			112

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

1	Нормативно-правова база організації та проведення виховної роботи в школі	2
2	Педагогічне спілкування як засіб виховання	2
3-4	Форми і методи виховної роботи	4
5	Історичні та сучасні виховні системи в Україні та за кордоном	2
6	Основні напрямки роботи класного керівника	2
7	Особливості роботи вихователя з окремими групами дітей	2
8	Робота вихователя з батьками учнів	2
9	Виховання здорового способу життя	2
10	Конфліктні ситуації в освітньому процесі і їх розв'язання виховними методами	2
11-12	Виховна робота в школі за різними напрямками виховання	4
13	Конкурс на кращу розробку (сценарій) виховного заходу в школі	2
Усього годин практичних занять		26

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Стан дотримання особистих прав дітей у закладах освіти України (за публікаціями в засобах масової інформації)	6
2	Напрямки реформування виховної роботи в сучасній школі	6
3	Дитячі об'єднання та організації в сучасній школі	4
4.	Керівництво виховною роботою в школі	10
5	Технології використання українознавства в системі позаурочної виховної роботи	6
6	Індивідуальні форми виховної роботи.	6
7	Методи прикладу, переконання і навіювання (сугестії) у виховній роботі	6
8	Нетрадиційні форми роботи вихователя з батьками учнів.	10
9	Профілактика важковихованості, шляхи попередження помилок у сімейному вихованні	6
10	Методика проведення екскурсії як форми виховної роботи	4
11	Види літніх дитячих таборів. Особливості організації виховної роботи в дитячому оздоровчому таборі	4
12	Підготовка і проведення виховного заходу в школі	12

Усього годин на самостійну роботу	80
-----------------------------------	----

Індивідуальні завдання

Підготовка методичних розробок з виховної роботи, які повинні містити:

- розгорнутий план-конспект (сценарій) виховного заходу;
- ілюстративний матеріал;
- документальний матеріал (розділи методичних посібників, статті із періодичної преси, уривки літературних творів, відеоматеріали);
- комп'ютерні презентації.

Методи навчання

Словесні, практичні, робота з навчально-методичною літературою, пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий та дослідницький, самостійна робота

Методичне забезпечення

1. Навчальна і робоча програма, інформаційний пакет матеріалів з дисципліни.
2. Тематика практичних занять та методичні рекомендації до їх підготовки та проведення.
3. Тематика рефератів.
4. Приклади написання конспектів (розробок, сценаріїв) виховних заходів.
5. Методична література.
6. Питання для семестрового заліку.

Методи контролю

1. Усне опитування, участь у груповій роботі.
2. Творчі роботи, презентації.
3. Контрольна робота.

Засоби діагностики успішності та якості навчання

- студентські проєкти, презентації та виступи на практичних заняттях;
- усна відповідь;
- письмова робота.

Розподіл балів за темами

Поточне тестування та самостійна робота																	Разом	
ЗМ №1								ЗМ №2										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	МК	СРС	T8	T9	T10	T11	T12	T13	МК	Л	СРС	
5	5	5	5	5	5	5	5	10	5	5	5	5	5	5	5	5	10	100

Розподіл балів за формами контролю

Види контролю	Кількість	Бали	Загальна кількість балів
Виконання самостійної роботи	10	2	20
Усна відповідь на практичному занятті	13	5	65
Робота на лекціях	5	1	5
Контрольна робота	1	5	5
Творча робота	1	5	5
Усього:			100

Методичне забезпечення

1. Навчальна програма
2. Робоча програма навчальної дисципліни
3. Методичні матеріали до практичних занять
4. Теми і завдання для самостійного опрацювання.
5. Матеріали до лекційних занять.

Рекомендовані джерела інформації

1. Про освіту : Закон України № 2145-VIII від 05.09.2017 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 38–39. Ст. 380.
2. Про повну загальну середню освіту : Закон України № 764-IX від 01.08.2020 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2020. № 31. Ст. 226.
3. Про вищу освіту : Закон України № 1556-VII від 01.07.2014 р.). *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 37–38. Ст. 2004.
4. Державний стандарт повної загальної середньої освіти. Постанова КМУ № 898 від 30.09.2020. URL : https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/76886/.
5. Державна національна програма «Освіта»: Україна XXI століття. Київ : Райдуга, 1994. 61 с.
6. Державна програма «Вчитель» // Нормативно-правове забезпечення освіти : Доктрина, закони, концепції : У 4 ч. Ч. 2. Харків, 2004. С. 5–34.
7. Концепція виховання дітей та молоді у національній системі освіти // Там само. – с. 100–113.
8. Конвенція про права дитини. *Інформаційний збірник Міністерства освіти України*. 1995. №9.
9. Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої школи. *Інформаційний збірник Міністерства освіти України*. 2000. №22.
10. Орієнтовні посадові обов'язки заступника директора школи з виховної роботи. *Інформаційний збірник Міністерства освіти України*. 1992. №23.

11. Орієнтовні посадові обов'язки педагога-організатора по роботі з дитячими об'єднаннями та організаціями. *Інформаційний збірник Міністерства освіти України*. 1992. №23.
12. Андрощук І.В., Андрощук І.П. *Методика виховної роботи* : навч. посібник. Тернопіль : Навч. книга-Богдан, 2014. 320 с.
13. Андрощук І.В. *Організація і методика виховної роботи* : метод. Рекомендації до виконання практичних робіт для студентів напряму «Педагогічна освіта». Хмельницький : ХНУ, 2010. 123 с.
14. Бех І.Д. *Особистісно-зорієнтоване виховання* : наук.-метод. посібник. Київ : ІЗМН, 1998. 204 с.
15. Боднарук Т.І. *Методика організації виховної роботи в професійно-технічних навчальних закладах* : метод. посібник. Хмельницький : ХНУ, 2007. 234 с.
16. *Виховання особистості* : навч.-метод. посібник: У 2-х кн. / І. Д. Бех. Київ : Либідь, 2003.
17. *Виховна діяльність у навчальних закладах України (Додаток до газети «Шкільний світ»*. 2003. №25–28).
18. *Виховні технології / Упор. В. Варава, В. Зоц*. Київ : Редакції загальнопед. газет, 2004. 120 с. (Бібліотека «Шкільного світу»).
19. Вишневецький, Омелян *Теоретичні основи сучасної української педагогіки* : посіб. для студ. вищ. навч. закладів. Вид. 2-е доопр. і доп. Дрогобич : Коло, 2003. 326 с.
20. Вульфсон Б.Л. Кризис воспитания. *Педагогика*. 2006. №5. С. 10.
21. Гапон Ю.А. Соціально-педагогічні основи виховання у світлі результатів соціального дослідження. *Педагогіка і психологія*. 2005. №1. С. 89–96.
22. Зятина Р. Воспитательная работа: стратегические цели. *Учитель*. 2004. №4. С. 35–37.
23. Коберник О. Прогнозування виховного процесу в загальноосвітньому навчальному закладі. *Рідна школа*. 2005. №6. С. 22–25.
24. Колісник В. Виховання: концептуально-психологічний аспект. *Освіта і управління*. 2003. №3. С. 79–89.
25. Кондрашова Л.В., Лаврентьева О.О. *Методика організації виховної роботи в сучасній школі* : навч. посібник. Кривий Ріг : КДПЧ, 2008. 187 с.
26. Кочанова Н.В. *Організація виховної роботи*. Харків : Ранок, 2008. 256 с.
27. Кукушин В.С. *Теория и методика воспитательной работы*. Ростов-на-Дону : Март, 2002. 320 с.
28. Кульневич С.В., Лакоценина Т.П. *Воспитательная работа в современной школе*. Москва-Ростов-на-Дону : ТЦ «Учитель». 2000. 192 с.
29. Куприянов Б. Классификация форм воспитательной работы. *Воспитание школьников*. 2002. №4. С. 19–26.
30. Лебідь І. Методологічні засади побудови моделі виховного процесу на основі національних цінностей. *Рідна школа*. 2006. №7. С. 26–29.
31. Маленкова Л. *Методика и техника планирования воспитательной работы*. *Народное образование*. 2006. №1. С. 205–210.
32. Маленкова Л.И. *Теория и методика воспитания* : уч. пособие. Москва : Педагогическое общество России, 2002. 480 с.

33. Матвієнко О.В. Виховання школярів: педагогічні задачі та завдання. Київ : Фоліант, 2005. 200 с.
34. Матвієнко О.В. Практикум з курсу «Теорія виховання». Київ : Стилос, 2001. 256 с.
35. Методика воспитательной работы : учеб. пособ. для студ. высш. пед. учеб. заведений / Под ред. В.А. Слостенина. Москва : Академия, 2004. 144 с.
36. Новосьолова Р. Гуманізація навчально-виховного впливу. Директор школи. 2006. № 8(лютий). С. 16–17.
37. Олійник І.В. Щоденник класного керівника. Тернопіль : Навч. книга-Богдан, 2007. 50 с.
38. Омеляненко В.Л., Кузьмінський А.І. Теорія і методика виховання : навч. посібник. Київ : Знання, 2008. 415 с.
39. Оржеховська В.М. Основні педагогічні проблеми виховання учнів у сучасний період розвитку суспільства // Позакласний час. – 2004. – №23–24. – с. 5–18.
40. Основи національного виховання. Концептуальні положення / За заг. ред. В.Г. Кузь, Ю.Д. Руденко, З.О. Сергійчук та ін. У 2-х ч. Київ : ІВЦ «Київ», 1993.
41. Пижик Г.Г. Діагностика рівня вихованості учнів. *Виховна робота у школі*. 2007. № 9. С. 20–23.
42. Селіванова Н. Про сучасні підходи виховання. *Управління освітою*. 2006. № 7(квітень). С. 10.
43. Селиванова Н. Эффективные способы решения современных проблем воспитания. *Учитель*. 2005. № 6. С. 39–43.
44. Семиченко В.А. Психологія особистості. Київ : Вид. О.М. Ешке, 2001. 427 с.
45. Сердюк Л. Проблема виховання дітей в стародавні часи. *Рідна школа*. 2002. №2. С. 76–78.
46. Серета Л., Яременко Н. Ключі до успіху. Програма виховної роботи з учнями 5–7 класів. *Шкільний світ*. 2005. №2(січень). С. 7–11.
47. Слюсаренко Н.В. Організаційно-педагогічні основи соціалізації підлітків у молодіжних організаціях : навч. посібник. Херсон : Айлант, 2006. 145 с.
48. Сметанський М. Теоретичні засади сучасних концепцій виховання. *Шлях освіти*. 2004. № 3. С. 2–6.
49. Сметанський М. Змістові характеристики виховання як педагогічної категорії. *Шлях освіти*. 2005. № 3. С. 5–9.
50. Сорока Г.І. Планування та аналіз виховної роботи школи. Харків : Основа, 2003. 64 с.
51. Степанов Е. Воспитание в начале XXI века: тенденции развития. *Воспитание школьников*. 2002. №2. С. 8–14.
52. Сучасні педагогічні технології : навч.-метод. посібник / Авт.-укл. Е.І. Федорчук. Кам'янець-Подільський : Абетка, 2006. 212 с.
53. Тарасенко Г. Нові підходи до виховання дітей і молоді в контексті культурологічної парадигми освіти. *Науковий вісник*. Чернівці : Рута. 2005. Вип. 248. С. 167–172.
54. Тарасова Т. Педагогічні технології в роботі класного керівника. Тернопіль : Терно-граф, 2006. 224 с.

55. Темина С.Ю. Воспитание развивающейся личности: истоки, искания, функционально-ролевые позиции. Москва-Воронеж : МПСИ. 2001. 112 с.
56. Трухін І.О. Шпак О.Т. Основи шкільного виховання. Київ : ЦНЛ., 2004. 368 с.
57. Хромова О.Л. Виховуємо батьків : метод. рекомендації для роботи з батьками учнів. *Шкільний світ*. 2002. № 7. С. 3–29.
58. Чорна К.І. Виховання громадянина, патріота, гуманіста : навч.-метод. посібник. Київ : ХІК, 2004. 96 с.
59. Яблонко В.Я. Психолого-педагогічні умови формування особистості : посібник. Київ : ЦУЛ, 2008. 220 с.
60. Ярощук Л.Г. Методика виховної роботи : навч.-метод. комплекс. Київ : Слово, 2012. 315 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. http://metodportal.net/system/.../metodyka_organizaciji_vyhovnoji_roboty/
2. <http://ukrkniga.org.ua>
3. <http://pidruchniki.ws>
4. <http://school.xvatit.com>
5. <http://images.yandex.ua>
6. <http://osvita.ua>
7. <http://www.bookpedia.ru>
8. <http://studentam.net.ua>
9. http://volnroo.ucoz.ua/...robota/.../formi_vikhovnoji_roboty/
10. <http://www.teacherjournal.com.ua/metodyka-organizaciji-vyhovnoi-roboty/>